

LISA 1
Ahtme Kooli direktori 07.09.2026
käskkiri nr 1-2/26/15

Kehtestatud
Ahtme Kooli direktori
käskkirjaga 07.09.2026 nr 1-2/26/15

Läbi arutatud ja avaldatud arvamust Ahtme Kooli hoolekogus
protokoll 10.06.2026.a nr. 2

Läbi arutatud Ahtme Kooli õppenõukogus
Õppenõukogu protokoll 31.08.2026.a nr. 7

AHTME KOOLI LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA

Sisukord

1. Õppe- kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted	3
2. Kooli alusväärtused ja eripära	3
3. Õppekorraldus	4
3.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti.....	5
3.2. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted	6
3.2.1. LÕ läbivad teemad	6
3.2.2. TÕ läbivad teemad	9
3.3. Õppeainete lõimimine	11
3.3.1. Lõimimise aluspõhimõtted	11
3.3.2. Lõimimise korraldus	12
4. Õppekeskkond.....	12
5. Loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	14
6. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus	15
6.1. Õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused ..	16
7. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord.....	17
8. Hindamise korraldus	18
9. Põhikooli lõpetamine ning erisused õppeajas	20
10. Karjääriteenuste korraldus	20
11. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	21
12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	22
13. Ahtme Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	22

Ahtme Kooli õppekava on Ahtme Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav kooli koduleheküljel.

Lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõppe korraldamisel lähtutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 15 lõike 2, „Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava“ VV määruse nr.182 ning „Põhikooli riikliku õppekava“ VV määruse nr. 1 alusel kehtestatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud põhihariduse alusväärtustest, õppe- ja kasvatuse eesmärkidest, õppimiskäsitusest, hindamispõhimõtetest, nõuetest õpikeskkonnale ning õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldusest, võttes arvesse erisusi ning õpilaste arenguvajaduste rõhuasetusi ning kooli arengukavast.

Ahtme Kooli õppekavas on üldosa ning lihtsustatud, toimetuleku ja hooldusõppe ainekavad lisadena.

1. Õppe- kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted.

Lihtsustatud õpet rakendatakse kerge intellektipuudega õpilastele, toimetulekuõpet mõõduka intellektipuudega õpilastele ning hooldusõpet raske ja sügava intellektipuudega õpilastele.

Vastavalt Ahtme Kooli põhimäärusele on kooli ülesanne tagada erivajadustega lastele kvaliteetne õppekeskkond, võimetekohane areng ja edukas sotsialiseerimine kaasaegsetes tingimustes.

Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end riigi kodanikuna/elanikuna.

Toimetulekuõppe põhiülesanne on toetada mõõduka intellektipuudega õpilase arengut kodanikuks/elanikuks, kes tuleb eluga toime tuttavates tingimustes, teeb võimetekohast praktilist tööd.

Hooldusõppe põhiülesanne on sügava ja raske intellektipuudega lapsel olemasolevate funktsioonide ja oskuste säilitamine ja arendamine, et tagada harjumuspäras keskkonnas tema potentsiaalile vastav järjest iseseisvam toimimine.

Lisades esitatakse õppe-eesmärgid, oodatavad õpitulemused:

- 1) lihtsustatud õppe puhul (lisa 1);
- 2) toimetulekuõppe puhul (lisa 2);
- 3) hooldusõppe puhul (lisa 3).

Eesmärgid:

- 1) Iga õpilase võimete hea tundmine ning võimetest lähtuvalt jõukohaste tegevuste planeerimine.
- 2) Ahtme Kooli arendamine Ida-Viru maakonna oskusteabekeskuseks.
- 3) Ahtme Kool tagab kogu kooliperele koolis viibimise ajal turvalise ja meeldiva õhkkonna, mis toetab õpimotivatsiooni- ja tahet, arengut ja häid suhteid.
- 4) Koostöö arendamine erinevate partneritega, et luua soodsad tingimused koolis ja pärast kooli õpingute jätkamiseks (Kooli, pere ja kutseõppeasutuste (omavalitsuse) koostöö).
- 5) Iga õpilase eripära arvestamine (kooli ja kooliväliste spetsialistide tihe koostöö. Iga õpilase kohta peetakse arengukaarti, mis annab ülevaate lõpetaja iseseisvusest ning võimetest ja oskustest.

2. Kooli alusväärtused ja eripära

Ahtme Kooli õppekava olulised hariduse alusväärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides

nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Ahtme Kool on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riigikool hariduslike erivajadustega õpilastele.

Ahtme Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste individuaalsete võimete arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Ahtme Kool tagab igale erituge vajava õpilasele võimetekohase põhihariduse ning võimalikult hea toimetuleku edaspidises elus. Oma igapäevatoos lähtume põhimõttest, et koolis on kooliperel emotsionaalselt ja füüsiliselt turvaline olla.

Ahtme Kooli jaoks on tähtis pidev koostöö teiste õppeasutustega, mille eesmärk on õigeaegne erivajadustega laste väljaselgitamine ja neile individuaalse professionaalse vajadustele vastava abi osutamine, et iga laps areneks ja õpiks tingimustes, mis talle kõige paremini sobivad.

Koolis on head tingimused loovteraapia (muusikateraapia, kunsti- ja värviteraapia, ravivõimlemine, rahuruumid) ja käeliste tegevuste (puidutöötlemine, savi- ja klaasitöö, kodundus, aiandus, õppekõök) läbiviimiseks.

Ahtme Kooli õpilased osalevad erinevates, sh rahvusvahelistes projektides, mis annab võimaluse sotsialiseeruda ühiskonnas ning olla ja tunda ennast selle osana.

3. Õppekorraldus

Õppetöö Ahtme Koolis toimub põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel – lihtsustatud õpe, toimetulekuõpe ja hooldusõpe.

Õppe ja kasvatuse korraldusel lähtutakse riiklikus õppekavas esitatud nõuetest. Valdavalt õpitakse kõiki õppeaineid kogu õppeaasta vältel. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis, õues või väljaspool kooli ekskursioonina.

Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on päevakava või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema.

Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas ettenähtud ajavahemik.

Lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet.

Õppetöö toimub eesti ja vene keeles.

Vajaduse korral koostatakse õpilasele (lihtsustatud õpe) individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.

Kõikidele toimetuleku- ja hooldusõppel olevatele õpilastele koostatakse individuaalne õppekava.

3.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti

Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikaineteks

Lihtsustatud õppe tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Õppeained	Õppetundide arv nädalas VENE õppekeelega õpilasele								
Klass	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Vene keel							6	6	6
Eesti keel teise keelena	7	9	8	8	7	6	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu	-	-	-	-	-	1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusika (eesti keel)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Kehaline kasvatus (eesti keel)	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Valikaine	-	-	1	1	2	2	2	2	2
Kokku	20	23	25	25	28	30	30	32	32

Õppeained	Õppetundide arv nädalas EESTI õppekeelega õpilasele								
Klass	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eesti keel/ Eesti keel teise keelena	7	9	8	8	7	6	6	6	6
A-võõrkeel	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu	-	-	-	-	-	1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Valikaine	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Kokku	20	23	25	25	28	30	30	32	32

Toimetulekuõppe tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Ained	Õppetunde nädalas										
Õppeaasta	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Elu- ja toimetulekuõpe	4	5	5	5	7	7	7	7	7	7	7
Eesti keel / Eesti keel teise keelena/ Vene keel	4	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Matemaatika	2	3	4	4	5	5	5	5	5	5	5
Kunst ja käeline tegevus	5	5	5	5	5	2	2	2	2	2	2
Muusikaõpetus (eesti keel)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tööõpe						5	5	5	5	5	5
Kehaline kasvatus (eesti keel)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Rütmika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Valikaine								2	2	2	2
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32	32	32

Hooldusõppe tunnijaotusplaan

Tegevusvaldkonnad	Arenguastmed		
	I	II	III
Kognitiivsed oskused	4	4	4
Kommunikatiivsed oskused	4	4	4
Motoorsed oskused	4	4	4
Sotsiaalsed oskused	4	4	4
Igapäevaoskused	4	4	4
Lubatud koormus	20	20	20

3.2. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks. Läbivate teemade sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad, mis on fikseeritud riiklikus õppekavas, kehtivad jõukohastatult lihtsustatud ja toimetuleku õppe korral, kohandades neid vastavalt laste võimetele ja kooli eripärale.

Läbivate teemade õpetus realiseerub eelkõige kooli tegevuse, õppe- ja kasvatustöö ning huvitegevuse kaudu, mis kajastub õpetajate ja kasvatajate töökavades.

Läbivatest teemadest lähtudes viiakse läbi ülekoolilisi teemanädalaid/päevi, üritusi või projekte (nt traditsioonilised riiklike tähtpäevade/pühade ja rahvakalendri tähtpäevade tähistamisega seotud kontserdid, viktoriinid, aktused, temaatilised õppekäigud päästkeskustesse, lisaku ja Kauksi looduskeskustesse, teatrietenduste ja töötubade külastamine).

3.2.1. LÖK läbivad teemad

Eesti /vene keel/ eesti teise keelena

Keele valdkonna õppeaine eesmärgiseade, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel on silmas peetud kõiki õppekava läbivaid teemasid olenevalt kooliastmest, õppeaine spetsiifikast ja seostest ühe või teise läbiva teemaga.

Läbiv teema **Väärtused ja kõlblus** on teema, mille käsitle eesmärgiks on kujundada kodanik, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli.

Läbiv teema **Elukestev õpe ja karjääri kujundamine** on õpilaste õpetamisel üks olulisematest teemadest ning selle eesmärgiseadega on kooskõlas kõik taotletavad pädevused: õpipädevus, funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus.

Läbiva teema **Tervis ja ohutus** käsitus taotleb õpilase kujunemist emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on oma võimaluste piires sotsiaalselt aktiivne, tervist ja turvalisust väärtustav ning oma teadmiste piires vastavalt käituv inimene.

Eesti/vene keele õpetamisel toetatakse neid arengusuundumusi lugemiseks valitud teemakohaste tekstide, sh meediatekstide analüüsiga.

Läbiva teema **Teabekeskond ja meediakasutus** käsitlemine hõlmab kaasaegsetest allikatest (sh Internetist) teabe hankimise oskuse kujundamist ja kasutamist omandatud oskuste ja võimaluste piires nii keeleteadmiste ning õppeteemakohaste teadmiste laiendamiseks kui ka tekstiloomes. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist, hindama selle õigsust ning tuvastama uudises puuduvat teavet

Võõrkeel

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad erinevates kooliastmetes õpieesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Eelkõige on läbivad teemad seotud alljärgnevate teemavaldkondadega:

- 1) „Õppimine ja töö” – **elukestev õpe ja karjääri kujundamine**;
- 2) „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbrus”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö” – **tervis ja ohutus**;
- 3) „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbrus”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Vaba aeg” – **väärtused ja kõlblus**.

Matemaatika

Läbiv teema **Elukestev õpe ja karjääri kujundamine** seostub matemaatika õppimisel järk-järgult kujundatava õppimise vajaduse tajumise ning iseseisva õppimise oskuse arendamise kaudu. Sama läbiv teema seondub näiteks ka matemaatikatundides hindamise kaudu antava hinnanguga õpilase võimele abstraktselt ja loogiliselt mõelda, mis on üks olulisemaid edasise karjääri planeerimise lähtetingimusi. Õpilast suunatakse arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi.

Läbiv teema „**Tervis ja ohutus**” realiseerub ohutus- ja tervishoiualaseid reaalseid andmeid sisaldavate ülesannete kaudu (nt liikluskeskkonna, liiklejate ja sõidukite liikumisega seotud tekstülesanded).

Teema „**Väärtused ja kõlblus**” kulgeb eelkõige selle kõlbelse komponendiga – korralikkuse, hoolsuse, süstemaatilisuse, järjekindluse, püsivuse ja aususe kasvatamisega. Õpetaja eeskujul on oluline roll tolerantse suhtumise kujunemisel erinevate võimetega kaaslastesse.

Läbiva teema „**Tehnoloogia ja innovatsioon**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuv tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Arvutiklassis peetud ainetundidele on soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT-vahendeid ka kodutööde ja õueõppe puhul.

Loodusõpetus

Loodusainel on kandev roll läbiva teema „**Keskond ja jätkusuutlik areng**” elluviimisel.

Teema „**Elukestev õpe ja karjääri kujundamine**” Loodusteadusharidus on osa üldharidusest, mis on oluline õpilaste arengule. Loodusained omandatud teadmised, oskused ja hoiakud lõimituna teistes õppeainetes omandatuga on aluseks sisemiselt motiveeritud elukestvale õppimisele.

Loodusainet õpetades kasvatatakse õpilaste teadlikkust karjäärivõimalustest.

Teema „**Tervis ja ohutus**”. Loodusaine õppimine aitab õpilastel mõista tervete eluviiside ja tervisliku toitumise tähtsust ning mõista keskkonna ja tervise seoseid. Loodusaine õppimine praktiliste tööde kaudu arendab õpilaste oskust rakendada ohutusnõudeid.

Teema „**Väärtused ja kõlblus**”. Loodusteaduslike teadmiste ja oskuste alusel kujunevad elu ning elukeskkonna säilitamiseks vajalikud väärtushinnangud.

Inimeseõpetus. Ajalugu

Läbiva teema **Elukestev õpe ja karjääri kujundamine** käsitlemisega aidatakse õpilasel kujuneda isiksuseks, kes on valmis õppima, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elukäiku teadlike otsuste kaudu, et teha mõistlikke kutsevalikuid.

Läbiva teema **Tervis ja ohutus** käsitlemisega toetatakse õpilase kasvamist ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline käituma turvaliselt ning kujundama tervet keskkonda.

Läbiva teemaga „**Väärtused ja kõlblus**” taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb nüüdisajal rahvusvaheliselt üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää üksikõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbiva teema **Teabekeskond ja meediakasutus** käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab kriitiliselt analüüsida ja kasutada meediamailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised käitumisnormid kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas turvaline käitumine sotsiaalmeedias. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valib sobiva suhtlusviisi. Õppeprotsessis mõistab õpilane internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning õpib ennast ja oma privaatsust kaitsma; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks.

Kunstiõpetus. Muusikaõpetus

Kunsti- ja muusikaõpetusse on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid

Teema **Väärtused ja kõlblus**. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamisest. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine üritustel ja õpilastööde näitustel.

Teemaga **Elukestev õpe ja karjääri kujundamine** seondub oma võimete ja huvid teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiatega, sh õpioskuste omandamine. Tutvutakse kunsti mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus ning kunstiga seotud elukutsetega. Kunstiõpetuses teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju, neist võivad alguse saada elu jooksul püsivad harrastused. See lõimub nii elukestva õppe põhimõtte teadvustamisega kui ka läbiva teemaga **Tervis ja ohutus**. Kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele.

Kehaline kasvatus

Läbiva teema **Tervis ja ohutus** puhul on kehalisel kasvatusel kanda oluline osa. Tervislikuks eluviisiks vajalike teadmiste, arusaamade, oskuste ja kogemuste omandamist toetatakse nii aineõppes kui ka tunnivälises tegevuses, samuti füüsilise ja sotsiaalse õpikeskkonna loomise kaudu.

Läbivat teemat **Elukestev õpe ja karjääri kujundamine** toetatakse kehalises kasvatuses õpilaste innustamisega olema terve ning kandma muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas hoolt oma töövõime

suurendamise eest. Võimekuse ja huvi ilmnemise korral mõne spordi- ja/või liikumisharrastuse vastu juhitakse õpilast selle alaga süvendatult tegelema.

Läbiv teema **Väärtused ja kõlblus** seostub ausa mängu põhimõtete järgimisega kehalises kasvatuses ning tunnivälises sportlikus tegevuses. Sportlikus tegevuses kehtivate reeglite mõistmine ja nende järgimine toetab õpilase kujunemist kõlbeliseks isiksuseks.

Tööõpetus

Tööõpetus seostub kõigi läbivate teemadega.

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Tutvumine tehnoloogia arengu ja inimese rolli muutumisega tööprotsessis aitab tunnetada pideva õppimise vajadust. Oma ideede rakendamiseks tehnoloogiliste võimaluste valimine, töö kavandamine ning üksi ja üheskoos töötamine aitavad arendada ning analüüsida oma töövõimeid.

Tervis ja ohutus. Erinevate tööliikide puhul on vaja tutvuda tööohutusega ning arvestada ohutusnõudeid. Tutvumine erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid. Tervisliku toitumise põhitõdede omandamine ning tervislike toitade praktiline valmistamine loovad aluse terviseteadlikule käitumisele.

Väärtused ja kõlblus. Tehnoloogiaainetes kujuneb väärtustav suhtumine töösse ning töö tegijasse. Rühmas töötamine annab väärtuslikke kogemusi üksteise arvestamisel, organiseerimisoskuse arendamisel ning võimalike konfliktide lahendamisel. Kodunduse etiketteemade kaudu kujundatakse praktilisi käitumisoskusi erinevates situatsioonides, õpitakse mõistma käitumisvalikute põhjusi ja võimalikke tagajärgi.

3.2.2. TÕK läbivad teemad

I arengutase

Läbiv teema „Tervis ja ohutus”

Õpilast suunatakse:

tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldiseid sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse kujundamiseks;
- 3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- 4) leidma ning kasutama abiteenuseid.

ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust;
- 2) vältima suunamisel ohuolukordadesse sattumist;
- 3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- 5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid.

* Läbiva teema käsitlemisel pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjuseid oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt.

Läbivteema „Väärtused ja kõlblus”

Õpilast suunatakse:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlbalisi norme ja viisakusreegleid.

* Läbiva teema käsitlemisel on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu.

II arengutase

Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng”

Õpilast suunatakse:

- 1) aru saama loodusest kui terviküsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 2) aru saama inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise;
- 4) vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

*Läbiva teema käsitlemine tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbivteema „Tervis ja ohutus”

Õpilast suunatakse:

tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldiseid sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;

ohutuse valdkonnas:

- 1) vältima ohuolukordadesse sattumist;
- 2) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 3) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- 4) tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

* Läbiva teema käsitlemisel pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjuseid oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt.

III arengutase

Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng”

Õpilast suunatakse:

- 1) aru saama loodusest kui terviküsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 2) aru saama inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise;

* Läbiva teema käsitlemine keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiv teema „Tervis ja ohutus”

Õpilast suunatakse:

tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldiseid sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;

ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust;
- 2) vältima ohuolukordadesse sattumist;

* Läbiva teema käsitlemisel pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele. Käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus.

Läbiv teema „Väärtused ja kõlblus”

Õpilast suunatakse:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid;

* Läbiva teema käsitlemisega teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu, tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale.

3.3. Õppeainete lõimimine

Ahtme Koolis käsitletakse õppeainete lõimimist kui süsteemset ja eesmärgipärast õppekorralduslikku põhimõtet, mille eesmärk on toetada õpilaste tervikliku maailmapildi kujunemist ning erinevate teadmiste ja oskuste seostamist. Lõimimine on loomulik osa õppe- ja kasvatustegevusest ning aitab tagada õppeprotsessi sidususe ja järjepidevuse.

Õppetöö kavandamisel lähtutakse põhimõttest, et erinevate õppeainete sisu ja tegevused toetavad üksteist ning aitavad kaasa üldpädevuste kujunemisele.

3.3.1. Lõimimise aluspõhimõtted

Täenduslikkus ja praktiline suunitlus

Õppetöös luuakse teadlikke seoseid igapäevaelu ja õpitava vahel. Õpilastele võimaldatakse teadmiste ja oskuste rakendamist reaalses või reaalsust simuleerivas õpikeskkonnas.

Õpilase aktiivne osalus

Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes seab eesmärgid, analüüsib oma arengut ning annab ja saab konstruktiivset tagasisidet.

Loov ja uurimuslik käsitlusviis

Õppetöös kasutatakse loovtöid, uurimuslikke ülesandeid ning projektõpet, mis toetavad iseseisva mõtlemise ja probleemilahenduoskuse arengut.

Koostööpõhine õppimine

Lõimimine toetab koostööd õpilaste, õpetajate, tugispetsialistide ja lapsevanemate vahel, arendades suhtlemis- ja meeskonnatööoskusi.

3.3.2. Lõimimise korraldus

Lõimitud õppe kavandamine toimub õppekava arendamise, aine- ja töökavade koostamise ning kooli üldtööplaani planeerimise käigus. Planeerimisprotsessi kaasatakse aineõpetajad, klassiõpetajad ning tugispetsialistid.

Õpetajale on tagatud professionaalne autonoomia valida sobivad lõimimise viisid, lähtudes õpilaste vajadustest ja õpieesmärkidest.

Lõimimist rakendatakse muu hulgas järgmistel viisidel:

- Integreeritud õpe – mitme õppeaine sisu käsitlemine ühise teema, probleemi või projekti kaudu.
- Temaatiline planeerimine – õppeainete sidumine kindla perioodi keskse teema ümber.
- Ainesisene lõimimine – ühe õppeaine erinevate teemade ja oskuste süsteemne sidumine.
- Valdcondade vaheline koostöö – erinevate ainete õpetajate ühine planeerimine ja tegevuste elluviimine.
- Meetodite ülekandmine – ühe aine töövõtete kasutamine teistes õppeainetes.
- Projektid ja teemapäevad – koolisisesed ettevõtmised, mis toetavad läbivate teemade ja pädevuste kujunemist.

4. Õppekeskkond

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Ahtme Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase individuaalsetele võimetele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatussega seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;

- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiglikkuse eesmärkidest.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib Ahtme Kool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (sh kooliõues, looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

Õppekeskkonna rikastamine ja mitmekesistamine.

Õppekeskkonna mitmekesistamise põhimõtted.

1. Õpilaste tervikliku arengu toetamiseks ning mitmekülgsete õpikogemuste pakkumiseks korraldab Ahtme Kool õppetööd erinevates õpikeskkondades ja vormides. Õppetegevus võib toimuda klassiruumis, kooli territooriumil, looduses keskkonnas või väljaspool kooli. Kasutatakse õuesõpet, õppekäike, külalisõpetajaid ja -spetsialiste, projektõpet ning osaletakse erinevates haridusprogrammides. Kool loob õpilastele võimalused osaleda nii kohalikes kui ka rahvusvahelistes projektides, mis toetavad sotsiaalsete oskuste arengut, iseseisvuse kujunemist ja kultuurilise teadlikkuse laienemist.
2. Klassisisese tegevuse kavandamisel lähtuvad õpetajad õppekava eesmärkidest, üldpädevustest ja läbivatest teemadest, arvestades iga õpilase võimeid ja erivajadusi. Õppetegevus kohandatakse vastavalt õpilaste individuaalsetele arengueesmärkidele.
3. Ülekooliliste ning kooliväliste tegevuste ja projektide planeerimine toimub õppeaasta alguses ning need kajastatakse kooli tööplaanis. Tegevuste ettevalmistamisse ja elluviimisse on kaasatud kooli juhtkond, õpetajad, tugispetsialistid ning vajadusel koostööpartnerid.
4. Tegevuste kavandamisel ja läbiviimisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:
 - 1) hoitakse ja arendatakse kooli traditsioone;
 - 2) toetatakse kooli arengukavas ja õppekavas seatud eesmärke;
 - 3) soodustatakse ainete vahelist lõimingut;
 - 4) arendatakse õpilaste üldpädevusi ning eluks vajalikke oskusi;
 - 5) kaasatakse võimalusel õpilasi, kooli töötajaid, lapsevanemaid ja koostööpartnereid.

Õppekeskkonna rikastamise tegevused

Ahtme Kool mitmekesistab õppekeskkonda järgmiste tegevuste kaudu:

- 1) riiklike ja rahvakalendri tähtpäevade tähistamine;
- 2) õppekava toetavate õppekäikude ja väljasõitude korraldamine;
- 3) spordi- ja liikumispäevade ning tervist edendavate ürituste läbiviimine;
- 4) osalemine spordiüritustel ja liikumisprogrammides, sealhulgas erivajadustega õpilastele suunatud ettevõtmistes;
- 5) loov- ja kultuurisündmuste ning koolisiseste esinemiste korraldamine;

- 6) praktiliste oskuste arendamine koostöös kohalike asutuste ja organisatsioonidega;
- 7) osalemine kohalikes ja rahvusvahelistes projektides ning koostööprogrammides;
- 8) osalemine konkurssidel, näitustel ja festivalidel;
- 9) projektide algatamine ja elluviimine õppetöö toetamiseks;
- 10) huviringide ja arendavate tegevuste korraldamine vastavalt õpilaste huvidele ja vajadustele.

5. Loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Üldine teave.

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille eesmärk on arendada õpilase loovust, vastutust ja eneseväljendusoskust ning kinnistada ja täiendada koolis õpitut. Loovtöö tehakse individuaalselt või rühmatööna. Õpilane koostab loovtöö kirjalikus vormis ja esitleb seda.

Loovtöö nimetus kantakse põhikooli lõputunnistuse hinnetelehele ning hinnatakse mitmeeristavalt. Loovtöö sooritamise ei ole põhikooli lõpetamise tingimus.

Lihtsustatud õppe õpilane teeb eelduslikult jõukohase loovtöö III kooliastmes. Toimetulekuõppe õpilane teeb eelduslikult jõukohase praktilise loovtöö 9., 10. või 11. õppeaastal. Kui kooli õppenõukogu otsustab, et õpilane ei ole loovtöö koostamiseks võimeline, peab õpilase individuaalses õppekavas loovtöö koostamise asendama mõne muu jõukohase õppeülesandega, mis taotleb üldjoontes samu õpieesmärke. Hooldusõppe õpilane loovtööd ei tee.

Temaatika valik

- Teema valitakse õpilase huvidest, võimetest ja kogemustest lähtudes.
- Teema peab olema jõukohane, praktiline ja arusaadav.
- Õpilane võib teema välja pakkuda ise või koos juhendajaga.
- Vajadusel aitab klassijuhataja või aineõpetaja sõnastada teema nii, et see vastaks õppekava eesmärkidele.
- Teema kinnitab loovtöö juhendaja

Loovtöö võimalikud vormid

- Minu lemmikloom – plakat, pildiraamat või video.
- Tervislik toitumine – toidupäevik või retseptiraamat.
- Meie kooli ajalugu – fotonäitus või väike uurimus.
- Kodukoha loodus – joonistuste sari või loodusteemaline esitus.

Loovtöö etapid

- Teema valimine ja juhendaja kinnitamine.
- Töö ajakava koostamine.
- Töö kavandamine ja teostamine - vahekokkuvõtted juhendajaga.
- Kirjaliku kokkuvõtte koostamine.
- Töö esitamine hindamiskomisjonile.
- Töö kaitsmine ja esitus.

Tähtajad:

- Oktoober – teema valik, juhendaja kinnitamine ja ajakava koostamine
- November–veebruar – töö tegemine ja vahekokkuvõtted
- Märts – töö esitamine hindamiskomisjonile

- Aprill – loovtöö esitlemine ja kaitsmine

Loovtöö protsess

Õpilane valib teema koostöös juhendajaga. Teema peaks olema jõukohane ja seotud õpilase huvide või tulevikuplaanidega. Koostöös juhendajaga koostatakse tööplaani ja ajakava. Töö käigus toimub vähemalt kaks vahekokkuvõtet. Pärast töö valmimist koostab õpilane kirjaliku kokkuvõtte.

Kaitsmisel esitab õpilane oma töö komisjonile, tutvustades:

- töö eesmärgi ja teema valikut;
- tööprotsessi ja kasutatud meetodeid;
- tulemusi ja saavutusi;
- järeldusi ning isiklikku hinnangut tööle.

Loovtöö juhendamine

Loovtöö juhendajaks võib olla klassiõpetaja või muu kooli töötaja. Juhendaja roll on toetav ja suunav.

Juhendaja:

- aitab teema ja tegevuskava koostamisel;
- annab nõu info otsimisel ja materjalide kasutamisel;
- jälgib töö ajakava ja vormistatusnõudeid;
- juhendab õpilast esitlusoskuste arendamisel;
- annab tagasisidet töö sisu ja protsessi kohta.

Loovtöö hindamine

Hindamise eesmärk on anda ülevaade töö eesmärkide saavutamisest ja õpilase arengust. Hindamine põhineb töö sisul, protsessil ja esitluse kvaliteedil. Kasutatakse sõnalist tagasisidet ja mitteeristavat hinnet „A“ (arvestatud) või „MA“ (mittearvestatud).

Valmis töö esitatakse hindamiskomisjonile vähemalt nädal enne kaitsmist. Komisjoni kuuluvad tavaliselt tööde juhendajad ja kooli esindajad. Tagasiside andmisel kasutatakse kooli kinnitatud hindamismudelit.

6. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus

Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise meetmed koolis on:

- arenguveestlused
- ainealased konsultatsioonid
- logopeediline abi ehk kõneravi
- sotsiaalpedagoogi teenus
- eripedagoogi teenus
- psühholoogi teenus
- pikapäevarühm
- kool kaasab vajadusel kohaliku omavalitsuse spetsialiste.

Käesolev kord rakendatakse hariduslike erivajadustega õpilastele selleks, et kõik õpilased, olenemata hariduslikust erivajadusest, tuleksid koolis toime ja suudaksid omandada ettenähtud õpitulemused ning elus toime tulemiseks vajalikud pädevused.

Õpetajal on võimalus määrata õpilast abistav tugisüsteem.

Individuaalne õppekava (IÕK). Koostamine ja rakendamine.

Individuaalõppekava koostatakse mistahes klassis, õpilastele, kes vajavad kooli õppekavast erinevat õppesisu ja tingimusi ühes või mitmes aines / ainelõigus.

Individuaalne õppekava koostatakse kõigile toimetuleku- või hooldusõppel olevatele õpilastele. Toimetuleku- või hooldusõppel olevale ning vajadusel lihtsustatud õppel õppivale õpilasele koostatakse igaks aastaks individuaalne õppekava, kus esitatakse:

- 1) üldised andmed õpilase kohta;
- 2) õpilase pedagoogilis-psühholoogiline kirjeldus ja õpilase tervisliku seisundi kirjeldus;
- 3) erisused õppesisus ja õpitulemustes;
- 4) õpilasele rakendatavad meetmed või õppe läbiviimise eritingimused, sealhulgas õppevara kohta;
- 5) õpitulemuste ja arengu hindamise kord, sealhulgas hindamisviisid ja vahendid, õpilase arengule tagasiside andmise viisid ja vahendid;
- 6) individuaalse õppekava rakendamise aeg.

6.1. Õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused

Kool arvestab seadusliku esindaja taotluse alusel õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õpet, kui see toetab õppija arengut ja võimaldab saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi. Arvestamine toimub vanema ja kooli kokkuleppel, lähtudes õppija võimetest ning individuaalsest ja toetavast lähenemisest. Kool ei hüvita õpilase mitteformaalõppes toimuva õppe- ja huvitegevuse tasu.

Õppe arvestamise eesmärk on toetada elukestva õppe põhimõtete rakendumist ning pakkuda õpilasele mitmekesiseid ja õpimotivatsiooni toetavaid õpivõimalusi.

Teises haridusasutuses õppimise või mitteformaalses õppes osalemise tagab lapsevanem.

Õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe formaalõppe osana arvestamise eesmärk on toetada elukestva õppe põhimõtete rakendumist ning pakkuda igale õpilasele õpimotivatsiooni toetavaid valikuterohkeid ja kättesaadavaid õpivõimalusi.

Mitteformaalõppes või teises haridusasutuses läbitud õppes saavutatud tulemusi hindavad esitatud tööndi alusel klassiõpetaja ja vastava õppeaine aineõpetaja ning tulemused kantakse esitatud tööndi alusel Stuudiumisse vastavalt kooli hindamisjuhendile.

7. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord

Kooli vastuvõtmisel annab lapsevanem kirjaliku nõusoleku koolivälise nõustamismeeskonna soovitude rakendamiseks.

Koolimeeskond jälgib õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandatakse õpet vastavalt õpilase individuaalsetele õpivajadustele.

Kooli tugisüsteem toetab kõiki kooli õpilasi nende õppeprotsessis. Tugisüsteem töötab õpilast nõustava ja toetava võrgustikutöö põhimõttel, mida koordineerib direktori poolt määratud hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija.

Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

Logopeediline abi

Logopeed valmistab ette ning viib läbi kõneravitunde, kus parendatakse õpilaste suulist ja kirjalikku kõnet. Tunnid toimuvad kas rühma- või individuaaltundidena. Paremate tulemuste saavutamiseks on vajalik järjepidev ja aktiivne osalemine kõneravitundides ning kodu toetus.

Teeb koostööd õpetajate ja klassiõpetajatega.

Eripedagoogiline abi

Eripedagoog hindab vastavalt vajadusele lapse kõne ja tunnetustegevuse arengut. Tegeleb HEV-õpilaste kõne - ja tunnetustegevuse arengu toetamisega lähtuvalt seatud eesmärkidest. Viib läbi kokkulepitud eripedagoogi tunde vastavalt tunniplaanile. Tundides osaleb korraga kõige rohkem 6 õpilast. Eripedagoog nõustab vastavalt vajadusele õpetajaid ja lapsevanemaid

Eripedagoog kannab iga õppeaasta lõpuks tehtud töö tulemused ja ettepanekud iga lapse individuaalse jälgimise kaardile.

Psühholoogiline abi

Koolipsühholoogi ülesandeks on õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite (psüühilised protsessid, isiksuseomadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoskused) hindamine; õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel. Koolipsühholoog nõustab vastavalt vajadusele ja erialasest kompetentsist lähtuvalt õpetajaid, lapsevanemaid, toetab teisi tugispetsialiste ning osaleb last ümbritseva tugivõrgustiku töös.

Koolipsühholoog kannab iga õppeaasta lõpuks tehtud töö tulemused ja ettepanekud iga lapse individuaalse jälgimise kaardile.

Sotsiaalpedagoogiline abi

Sotsiaalpedagoogi ülesanne on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine, koolis esilekerkivate sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine sh. vastavalt vajadusele õpetajate ja lapsevanemate nõustamine. Käitumisraskustega õpilaste toetamiseks koostatakse vajadusel käitumise tugikava. Selle koostamisse kaasatakse lapsevanem, vastavalt vajadusele õpetajad ja tugimeeskonna liikmed.

Sotsiaalpedagoog kannab iga õppeaasta lõpuks tehtud töö tulemused ja ettepanekud iga lapse individuaalse jälgimise kaardile.

Kooliõde nõustab õpetajaid ja tugisüsteemi liikmeid õpilaste terviseprobleemide küsimustes.

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija

HEV õppe koordineerija (HEVKO) ülesanded koolis:

- 1) toetab õpetajat töös õpilastega;
- 2) korraldab koostööd tugisüsteemi spetsialistide vahel, määrab koostöös spetsialistidega sobiva õpiabivormi ja jälgib/hindab õpiabi tõhusust;
- 3) suunab õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmist;
- 4) arutab klassiõpetajaga läbi õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile kantud soovitusel ja arenguveestluste käigus saadud teabe ning vanemate ettepanekud ja soovid;

Individuaalne õppekava

Ahtme Koolis õppimise ja õpetamise protsessi üldsuunad on määratletud põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas, kooli õppekavas ja ainekavades.

Nimetatud õppekavad on õpetaja töökavade koostamise aluseks. Klassi töökavadest ja ainekavadest lähtudes on koostatud individuaalne õppekava (IÕK).

Vajaduse korral koostatakse õpilasele lihtsustatud õppel individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või kõrgendatud nõuded õpitulemustele.

Kõikidele toimetuleku- ja hooldusõppel olevatele õpilastele koostatakse individuaalne õppekava.

Individuaalne õppekava loob erivajadustega õpilastele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

Individuaalne õppekava koosneb järgmistest osadest:

- 1) üldised andmed õpilase kohta;
- 2) õpilase pedagoogilis-psühholoogiline kirjeldus;
- 3) erisuses õppesisus ja õpitulemustes;
- 4) individuaalse õppekava rakendamise aeg;

Koduõpe tervislikel põhjustel

Koduõpet tervislikel põhjustel rakendatakse õpilasele, kellel on raske funktsionaalhäire või haigus või puue või tervislik seisund, mis võib selle põhjustada ja kelle eukohajärgses koolis puuduvad võimalused ja tingimused õppetöö läbiviimiseks õpilase erivajadusest lähtuvalt.

- 1) Koduõpet tervislikel põhjustel rakendab kool vanema taotlusel ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.
- 2) Otsuse õpilasele tervislikel põhjustel koduõppe rakendamise kohta teeb kooli direktor käskkirjaga.
- 3) Kool koostab koostöös lapsevanemaga õpilase võimeid ja erivajadusi arvestava individuaalse õppekava, milles lähtub raviarsti ja nõustamiskomisjoni soovitustest ning riiklikus õppekavas sätestatud kohustuslikest ainetest.
- 4) Kool kindlustab juhendatud õppetegevuse vähemalt 8 õppetunni ulatuses nädalas.
- 5) Tervislikel põhjustel koduõppel õppiva õpilase hindamise korraldus määratakse individuaalses õppekavas, arvestades seejuures riiklikus õppekavas hindamisele sätestatud nõudeid.

8. Hindamise korraldus

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Kujundav hindamine

- 1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 2) Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

- 3) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärgide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.
- 4) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Ainekavas kirjeldatud õpitulemusi lihtsustatud tasemel õppivate õpilaste puhul hinnatakse 2.-9. klassis numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk». 1. ja 2. klassis õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel võib mõnes või kõigis õppeainetes kasutada hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes.

Hindamine lähtub kõikides ainetes õppe-eesmärkidest. Numbriline hinne näitab nõutava õpitulemuse ja saavutatud õpitulemuse suhet.

Toimetuleku- ja hooldusõppe tasemel õppivate õpilaste puhul kasutatakse hindamisel ainult sõnalisi hinnanguid:

Hinnanguga THT (tuleb hästi toime) - hinnatakse suulist vastust, kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust, mis on täiel määral vastav õppekava (ka ind õppekava) nõuetele.

Hinnanguga TT (tuleb toime) - hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid puudujääke vastava kooliastme pädevustes.

Hinnang VTT (vahel tuleb toime)

Hinnang TTA (tuleb toime abiga) rakendatakse neljatiselt:

- 1) Hinnang TTS (tuleb toime sõnalise abiga).
- 2) Hinnang TTE (tuleb toime eeskuju või näidise järgi).
- 3) Hinnang TTK (tuleb toime koostegevusel).
- 4) Hinnang TTF (Tuleb toime füüsilise abiga)

Hinnangut ETT (ei tule toime) ei kasutata kokkuvõtval hindamisel, sest viitab vajadusele muuta individuaalset õppekava.

Hinnangud TTS, TTE, TTK, TTF tähistavad õpitulemust, mis üldiselt vastavad õppekava nõuetele, kuid nende pädevuste/õpitulemuste saavutamiseks vajab õpilane olulisel määral täiskasvanu juhendamist. Neid hinnanguid kasutatakse, kui õpilane osaliselt (reeglina) saavutab (näit. osaesmärgi üldeesmärgist) nõutava õpitulemuse

- 1) „Puudulikke“ („2“) ja „nõrku“ („1“) hindeid püütakse ennetada. Nimetatud hindeid saab parandada, kui õpilane on täitnud kõik õpitulemuste saavutamiseks vajalikud ülesanded, on vastu võtnud kooli poolt pakutava õpiabi.
- 2) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine õppeperioodihinneteks ning õppeperioodihinnete koondamine aastahinneteks. Kokkuvõtvalt hinnatakse kõiki õppeaineid õppeperioodide kaupa.
- 3) Kokkuvõtva hinde võib panemata jätta, kui õpilane on põhjusega puudunud üle 50% vastava aine tundidest või tal on sellest tulenevalt sooritamata planeeritud hinnatavad õppeülesanded. Õpilasele leitakse sobiv tugisüsteem võlgnevuste likvideerimiseks.
- 4) Aastahinde aluseks on kokkuvõtavad hinded. Kokkuvõtva hindamise sagedust kirjeldatakse ainekavades.
- 5) Õpilase täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu. Iga juhtum vaadeldakse eraldi ja lähtuvalt probleemist.
- 6) Õpilasi ja vanemaid hinnetest ja hinnangutest teavitatakse Stuudiumi kaudu.

9. Põhikooli lõpetamine ning erisused õppeajas

Vastavalt VV määrusele nr. 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lihtsustatud õppel õppiv õpilane sooritab eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 30 lõike 2 alusel kehtestatud tingimustest ja korrast.

Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele kui teise keele koolieksami.

Põhikooli lõpetamine:

- Lihtsustatud õppes väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistus õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud eesti keele/eesti keele teise keelena ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Lihtsustatud õppe õpilaste nominaalne õppeaeg põhikoolis on 9 aastat
- Toimetuleku- ja hooldusõppes väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistus õpilasele, kes on läbinud temale koostatud individuaalse õppekava. Toimetulekuõppe õpilaste nominaalne õppeaeg põhikoolis on 11 aastat ning hooldusõppe õpilastel 12 aastat.
- Põhikooli lõpetanud lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõppe õpilastele võib kool pakkuda kooli pidaja otsusel lisaõpet ühe õppeaasta võrra, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 50 sätestatud nõuetest.

10. Karjääriteenuste korraldus

Karjääriõppe, karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

Karjääriõpe on käsitletud nii eraldi valikõppeainena kui ka läbiva teemana, mis toetab õpilase enesetundmist, iseseisvust ja toimetulekut igapäevaelus ning tulevikuvalikutes.

Õpe toimub järjepidevalt kogu põhikooli vältel, erilise rõhuga 7.–9. klassis.

Karjääriõpetus toetab riiklikus õppekavas määratletud üldpädevuste (üldpädevused) kujunemist, eriti järgmiste pädevuste arendamist:

- enesemääratluspädevus – õpilane õpib tundma oma tugevusi ja eesmäärke;
- suhtluspädevus – arendab eneseväljendust ja kuulamisoskust;
- ettevõtlikkuspädevus – õpib planeerima, vastutama ja tegutsema;
- õppepädevus – mõistab elukestva õppe vajalikkust;
- sotsiaalne pädevus – õpib koostööd ja kaasvastutust;
- väärtuspädevus – mõistab töö ja õppimise väärtust ühiskonnas.

Karjääriõpetus viiakse läbi:

- karjääritundide, valikainetundide ja klassijuhatajatundide raames;
- projektõppe ja praktiliste tegevuste kaudu (töötoad, ekskursioonid, töövarjupäevad);
- koostöös kooliväliste partneritega (Töötukassa, Rajaleidja, kutsekoolid, ettevõtted, kogukond).

Õpilastele pakutakse karjääriinfot ja nõustamist, mis aitavad mõista töömaailma ja haridussüsteemi seoseid.

Õpikeskkonda laiendatakse väljapoole klassiruumi, pakkudes võimalust kogeda erinevaid töö- ja õpikeskkondi.

Karjääriõpetuse sisu ja tegevused:

- erinevad ametid ja elukutsed;
- õpitee kavandamine ja eesmärgistamine;
- töö- ja haridusseaduste tundmine;
- tööohutus ja tööharjumused;
- CV ja motivatsioonikirja koostamine;
- intervjuuks valmistumine ja eneseesitlus;
- majanduse ja rahakasutuse põhimõtted;
- kogukonna ja tööandjate roll ühiskonnas.

Karjääriõpetus toimub II ja III kooliastmes järk-järgult suureneva iseseisvuse ja vastutuse põhimõttel:

- 5.–6. klass: tutvumine ametite ja töömaailmaga, enese tundmaõppimine;
- 7.–8. klass: huvide ja oskuste seostamine õpitee ja elukutsega;
- 9. klass: karjääriplaan, tööpraktika ja edasiõppimise võimalused.

Koostöö Töötukassa, Rajaleidja ja kutseõppeasutustega tagab õpilastele ajakohane ja usaldusväärne karjääriinfo.

Kool osaleb karjäärinädalatel, korraldab infopäevi ja kutseõppeasutuste külastusi.

Karjääriinfot vahendatakse kooli kodulehel, stendidel ja klassijuhatajatundides.

Ahtme Kooli karjääriõppe, karjääriinfo ja nõustamise süsteem toetab õpilase teadlikku arengut ja eneseteostust.

Lähenemine on praktiline, jõukohane ja kaasav, aidates igal õpilasel mõista oma võimalusi ja kujundada oskusi iseseisvaks eluks ning vastutustundlikeks valikuteks tulevikus.

11. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpe.

Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi algul.

Infot edastatakse lastevanematele õpilaspäeviku ja kooli kodulehe, Stuudiumi, teadetetahvli kaudu, e-maili või telefoni teel.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestlustes osalevad õpilane, klassiõpetaja ja vanem (eestkoostja).

Arenguveestlust viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguveestluse korraldamise tingimusele ja korrale.

Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku lastevanemate üldkoosoleku vähemalt üks kord aastas.

12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja planeerib oma tööd töökavas. Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö ainetunnis. Töökava koostamise alus on kooli õppekava üldosa ja vastava aine ainekava.

Õpetaja koostab kooli õppekava üldosa ja ainekava alusel töökava klassidele, kus ta õpetab. Klassi töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale. Õpetaja töökavas on õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavad põhimõisted, õppekirjandus, oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise või hindamise aeg ning moodused, planeeritud õppekäigud.

Õpetaja töökavad koostatakse õppeperioodide, poolaasta või õppeaasta kaupa. Selles kajastatakse ulatuslikud õppeteemad, olulisemad alateemad, käsitletavad põhimõisted, kasutatavad meetodid, õppekirjandus jm õppematerjal; oodatavad õpitulemused ja läbivad teemad.

Õpetaja planeerib oma tööd individuaalselt ja koostöös teiste õpetajatega.

Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad nii koolis kui ka väljaspool kooli (ekskursioon, õppekäik).

Klassi- ja aineõpetaja töökavad esitatakse õppealajuhatajale digitaalselt uue õppeperioodi esimesel nädalal või õppeaasta alguses septembri viimasel nädalal.

13. Ahtme Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Ahtme Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamises ja järjepidevas arenduses osalevad kõik õpetajad ning vajadusel teised koolitöötajad.

Ainekavade arendamisega tegelevad klassi- ja aineõpetajad

Kooli õppekava muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule ja õppenõukogule.

Õppekava kinnitab direktor.

Õppekava koos muudatustega avalikustatakse kooli kodulehel.

Lisa 1 Lihtsustatud õpe

Lisa 2 Toimetulekuõpe

Lisa 3 Hooldusõpe